

N. III. 57  
ACTA  
ERUDITORUM  
*publicata Lipsiæ*

*Calendis Martii, Anno MDC LXXXII.*

THE COMPARATIVE ANATOMY  
Of Stomachs and guts begun: by Nehemiah  
Grew M.D. Fellow of the Royal Society, and of the  
colledge of Physicians.

i. e.

Inchoata Anatomie comparativa ventriculorum &  
intestinatorum: auctore Neh. Grew M. D. Regalis Socie-  
tatis & Collegii Medici Collega.

*Londini in fol. 1681.*

**L**iber hic Museo Societatis Regalis a Clarissimo Auctore Appendi-  
cis in modum annexus est, quo intestinatorum & ventriculorum  
structuram, pro animalium eorumque alimenti varietate di-  
stinctam exponit.

Cap. I. exhibet anatomem Ventriculi & Intestinatorum sex Qua-  
drupedum carnivororum, sc. Mustela, Furonis, Putorii, Felis, Canis,  
Vulpis, in iisque ad tria inprimis respicit. 1. Ad structuram & textu-  
ram harum partium, tam quoad substantiam plus minus membra-  
nosam vel carneam, qua ratione intestina felis in musculare &  
membranaceum dividuntur, quam quoad earundem secundum  
tres dimensiones quantitatem: una cum respectivis earum diffe-  
rentiis, cum mustela simplicissimam intestinatorum habeat confor-  
mationem, canis & vulpes solum obtineant cæcum, omnia careant  
colo.



2. *Ad glandulas* intestinorum horum animalium, non in mustela quidem, at in cæteris, præsertim quatuor ultimis, copiosas; easque vel *sociatim* in racemos junctas, & has fere minores, ex opposito insertio- nis vasorum in intestina sitas, quorum racemorum quilibet *pancreas intestinale* vocari possit, saltem quod non unum communem ductum habeant, cum singulæ glandulæ propria habeant sua orificia mucosi liquoris excretoria: vel *separatim* hinc inde dispersas, easque majores ac ampliores. 3. *Ad folliculos* binos sive sacculos prope anum sitos, quibus omnia hæc animalia gaudent, & quos existimat proprios sal- tem carnivoris quadrupedibus, interius cavos, & liquorem, foetorem animali proprium spirantem continentes; quos analogos arbitratur istis folliculis, in quibus Zibethum in Civetta continetur. Speciatim in mustela expansus est super hos folliculos sphincter, qui eos & a- num una comprimendo, ad simultaneam evacuationem has partes cogit.

Cap. II. Ventriculum & Intestina *Talpa*, quæ insectis vesci vi- detur: it. *Erinacei, Sciuri & Gliris*, qui principaliter fructuum voraces, considerat.

Cap. III. Ubi de Ventriculo & Intestinis animalium, quæ simul sunt frugum & graminis voracia, ut *Cuniculi, Equi & Porcelli*, tractat, inter alia in genere, simplex esse cæcum horum animalium, non du- plex, contra Glissonium observat. In specie in Cuniculi intestinis structuram Cæci mirabilem, tam quoad magnitudinem, quam quoad valvulam, in linea curiose spirali, ab uno extremo Cæci ad alterum extensam: Gulæ Equinæ amplitudinem, crassitiem, ruborem &c. pro- prietates Gulæ in omnibus voracioribus animalibus; *Intestinorum*, præsertim Cæci, & quasi triplicis Coli singularis structuram; tam quo- ad amplitudinem, quam quoad quadruplex ligamentum, dicta inte- stina in debita figura conservans, & in plures cellulas ampliores & an- gustiores contrahens. Post Porcellini ventriculi quasi dupliceis, ven- trem magnum instar carnivorum quadrupedum figuratum & mu- scularem, ibique ex opposito pylori situatam rotundam carunculam, magnitudinis avellanæ, ceu obturaculum pylori, partem huic anima- li propriam; appensumque majori illi, simili modo ac cæcum aliis in- testinis, ex sinistro latere alium minorem ventriculum, ob id cæcum vocandum, & mediante ligamento muscolari, tanquam semivalvula a  
priori



priori separatim describit. Quoad intestina in sex vel septem differentias discriminanda, ex omnibus quadrupedibus, porcelli & equi Cæco peculiare esse notat, quod ejusdem cum Colo sint structuræ: sicut ex omnibus quadrupedibus, his ipsis & cuniculo (forsan etiã asino ac lepori) proprium sit, quod geminum habeant Colon.

In *Cap. IV. de animalibus quadrupedibus graminivoris, Ove & Vitulo agit*, ubi considerandam proponit gulæ ovinæ curiosam texturam ex quinque membranis: quarum intima & extima cuticulares sunt, illa insuper glandulosa, candida, & friabilis. Cui proxima est nervosa, in hoc & quibusdam aliis animalibus adeo densa, ut proprie corpus nervosum dici queat, compositum ex fibris partim secundum longitudinem gulæ extensis, partim per transversum ad binas musculares membranas excurrentibus: adeoque tendo sit duarum proximarum musculosarum membranarum, quarum fibræ nec spirales simpliciter secundum *Stenonem*, nec decussatæ tantum secundum *Willisium*, sed mixta quadam ratione, ex adjecto ab Auctore schemate rectius intelligenda, instar scuticæ, qua equi incitantur, formatae sint. His quatuor ventriculi & intestinorum sex vel octo connectuntur. Cum modo recensitis, quoad numerum, texturam & figuram, Gula & Ventriculus *Vituli* conveniunt: intestina vero in septem vel novem partes divisibilia, multum ab istis *Ovium* differunt; speciatim horum partes tertia, quarta & quinta, glandularum copia præ istis ovium maxime conspicuæ sunt.

His præmissis, *Cap. 5. 6. & 7.* usum harum partium, quantum ex anatomica structuræ earum consideratione explicabilis est, subjungit; pluribus Gulæ, officium deglutiendi, evomendi, eructandi vindicans; oscitationem & expuitionem contra *Willisium* ab eadem removens: contra quem pariter genuinum gulæ motum, tam sub deglucitione deorsum, quam sub evomitione sursum exponit, idque præsertim eleganti, quam supra attigimus, gulæ *Ovillæ* mechanica. Simili modo ex structura partium ventriculi, præter alios usus, quintuplicem ejus motum, corrugationem, adstrictionem, undulationem, convulsionem (pro vomitu) & voluntariam motionem (pro ruminatione) eruit: modum ejus perspicue ubique explicans. Idem circa intestinorum usum & officium, secundum eorum structuram diversimode exponendum agit. Speciatim Cæco intestino triplex officium assignat; 1. exactiorem



alimentorum coctionem. 2. alimentorum & excrementorum receptionem. 3. contenti fluidi ejectione, excernendorum ex inferioribus promotam, excretionem. Glandularum vero intestinalium mucro tribuit hunc usum, ut lubrica intestina reddat, & teu quoddam fermentum alimentorum colliquationem adjuvet; sicut in Diarrhoeis naturalibus & artificialibus per illas ipsas humoris evacuandi, ex sanguine fiat separatio.

Cap. VIII. Ventriculos & Intestina Avium examinat. Ex quorum quadraginta speciebus dissectis, tantum tredecim recenset Anatomem. 1. *Cassovarii*. (avis nobis incognita) 2. *Ulula*. 3. *Cuculi junioris*. 4. *Galli gallinacei*. 5. *Columba domestica*. 6. *Monedula*. 7. *Sturni*. 8. *Luteola*. 9. *Rubicilla*. 10. *Torquilla sive Verticilla*. 11. *Terraneola*. (*Calandra Carteroni*) 12. *Junconis sive passeris arundinacei*. 13. *Hirundinis domestica*.

Circa horum Anatomen in genere observat, quod omnes fere aves bina Coeca habeant, quae obtusos faciant angulos cum recto, contra *Willoughby's* Ornitol. Speciatim omnia gallinaceorum anatomeque genera duo coeca admodum longa obtinere, quae in gallo in rectum hiant, sive aperta sint. *Torquillam* vero coeco carere. Rectum prope anum in quamplurimis avibus silvestribus amplum, adeoque fere pyriforme esse: *Cassovarium*, *cuculum*, *anatem silvestrem*, *querquedula*, & omnes hujus species, ingluvie destitui.

Porro quoad *Galli Gallinacei* Ventriculum, in multis consentit Autor, cum iis, quae *J. J. Peyerus* circa ventriculi gallinacei Anatomen aliquot ab annis prodidit: (quam ipsam tamen, anno demum, post lectam hanc ab Autore coram Soc. Reg. Anatomen, sequenti, lucem aspexisse asserit) In hoc tamen diversus, quod binis paribus musculorum, sive quatuor illis, molam ventriculi juxta *Peyerum* conformantibus, ab Autore vero molaribus appellatis, adhuc duos alios musculos, quorum unum ex parte sinistra, *deductorem*, alterum ex parte dextra, *reductorem* appellat, superaddit. Circa *Columbas* vero notat earum ingluviem, in *domestica*, parte inferiore, sex vel septem glandulosis laciniis, eleganti figura expressis, concinne instructam: In *Columba Turcica* vero curiose praeter ceteris conformatam & triplici quasi ventre constantem seu cavitatem: In *Columba* item *gutturosa* similis fere figura; gulam vero admirandae extensibilitatis, modo tantil-



tantillum infletur. Ventriculos harum similes gallinaceo memorat. Circa intestina *Monedula*, observat fibras musculares primarias secundum longitudinem tenuium, & ex parte Recti quoque, curiose esse sinuatas sive laciniatas, qualem structuram supra in intestinis Talpæ quoque notaverat, quibus aliæ circulares, istas lacinias æqualiter dividentes, superinstructæ sint. Similem fibrarum intestinalium conformationem in aliis pluribus aviculis, utut non ubique eodem modo, nec eodem loco, v. g. in avicula Anadavadenfi, rubicilla, corruca, motacilla, passere solitario, passere domestico, fringilla, sturmo, luvola, hirundine &c. advertit.

His sequente *Cap. 9.* usum istarum partium, in specie illarum ventriculi Gallinacæ, & sinuatarum fibrarum intestinalium, subiungit.

Denique *Cap. 10.* Ventriculum & intestina Piscium considerat. Circa quæ duo imprimis singularia notat: 1. multos non habere ventriculum, scil. in specialem cavitatem expansum, aut saltem exiguum, ut *S. Imo, Tinca, Barbus, Abramus* sive *Cyprinus latus*. 2. Multos plura habere cæca, tria vel quatuor *Percem*, novem vel decem *Rubellionem*, supra triginta *Truttam*, supra quadraginta invicem coacervata, *asclum in iorem & in llem*, *Salmonem* circiter octoginta, intestino crassiori uccessive, simili fere modo, ac juba collo equino adhaerentia, quæ ab aliis quibusdam pro tot pancreatis habita fuerunt.

JOH. CHRISTOPHORI WAGENSEILII,  
TELA IGNEA SATANÆ.

Altdorfi Noricorum. A. 1681.

Prostat Noribergæ apud Jo. Hoffmannum & Francofurti ad  
Mœnum apud Jo. David Zunnerum in 4to.

CONTinentur hoc Volumine arcani & horribiles Judæorum adversus Christum Deum & Religionem Christianam Libri *divendoti*, quos ex Europæ Africæque latebris erutos in lucem hoc sine protrulit Autor, ut Theologi Christiani ad tanto rectius med tandum ea, quæ conversionem miserrimæ Gentis Judaicæ juvare possunt, occasionem nanciscerentur. Siquidem ex istis ita productis Libris satis



superque innotescit, quid in Christiana religione Judæi desiderent ac reprehendant, quidve ex Cacodæmonis suggestione obstare arbitrentur, quo minus illam tanquam veram possint admittere.

Sunt autem Librorum istorum numero quinque. *Primus est Carmen Memoriale Libri Nizzachon a R. Lipmanno*, qui seculo post Christum natum XV vixit, *compositi*. Scripserat is primo Librum prolixum, cui *Nizzachon* h. e. *Victoria* nomen fecerat, eo quod in eodem se omnes Christianorum copias, quas in sui sacrorumque suorum defensionem ex Veteri Testamento legere solent, fudisse & coniecisse in turpem fugam sibi visus fuerat. Idem confecto infetici hoc opere, memoriae tribulium consulturus, potiora ejus argumenta strictim & breviter *Carmine* complexus est, idque ediscendum proposuit, ut responsiones adversus Christianos tanto magis in promptu haberentur, si ex improviso cum his agendum esset. ipsum Librum Judæis ereptum pridem publici juris fecit *Theodoricus Hackspanius*: *Carmen autem Lipmanni*, quod Hackspaniano MS. deerat, *Wagenseilius* ex *Guil. Henr. Vorstii*, & uno suorum Codicum primus in lucem emisit.

*Alter est Liber Nizzachon Vetus Auctoris incogniti* ex MS. Bibliothecæ Argentoratensis, a Dn. *Sebastiano Schmidio* communicato, qui uti Hackspaniano multo antiquior (nam Seculo XII hunc Autor fœtum enixus esse videtur) ita & longe nequior ac plane talis, quem omnia secula obstupescunt. Habuit eundem hunc Librum *Sebastianus Munsterus*, & quia is complura ex eo fragmenta Commentariis in Vetus Testamentum & Matthæi Hebraicum Evangelium inseruerat, ideo pridem desiderium cepit Eruditos integro scripto potiundi. De cætero, totus refertus est mendaciis, quique ipsa Veteris Testamenti testimonia mire corrupta ac depravata passim exhibet, idque ex industria Auctoris, nullo Scribarum vitio; unde & aliqua pronuntiata pro divinis obrudere laborat. quæ nusquam in S. Codice comparent.

*Tertius* ex eodem Codice Argentoratensi exhibet  $\pi\lambda\omicron\nu\lambda\iota$  sive Cinnun quendam ex duabus Disputationibus, ob stylum, homines altercantes, & ipsam rem, plane diversis implexum confusumque, sed a *Wagenseilio* evolutum ac bene distinctum. *Prior Disputatio* inter *R. Jehielem & Nicolaum* quendam, qui a Judæis ad Christianos secesserat Lutetiæ habitans; *Posterior* vero inter *Nachmanidem & Antagonistas*



gonistas Fratrem Paulum, Fratremque Raymundum Martini, illum ipsum, cujus Liber *Pugio fidei* inscriptus in omnium manibus versatur, præsente Jacobo Tarraconensis Provincia Rege instituta fuit. Ultraque disputatio eodem ævo peracta, & hæc quidem anno post Christum natum 1263. Prioris contentionis vix alii meminerint: posterior inter Christianos famosa est, deque illa Franc. Bosquet in Epistola, quæ *Pugioni fidei* præfixa est, ad Josephum de Voisin nonnulla perscripsit.

Quartus est *Chisuk Emuna* h. e. liber *Munimen fidei* autore R. Isaa-ro Filio Abrahami, cujus in Linguam Hispanicam conversi, Theologus magni nominis Joh. Müllerus in optimo Libro, quem adversus Judæos Germanice conscripsit, passim non meminit tantum, sed & fere totum confutavit. Dignum sane hoc munimentum est, in cujus disturbancem Christiani nervos intendant suos, quando non extat aliud Judæorum in hoc infelici argumento scriptum, quod magis eos in erroribus suis confirmet, veritatisque agnitionem impediat. Ipsa Lectio facile cuique prodit, circa medium Superioris seculi demum conceptum esse tetrum ac stygium hunc foetum. Sed quo recentior, eo est nequior, ferocior & ad fucum faciendum aptior. *Wagenseilius* ipsum ex MS. Africano, quo ipsum in Abyla versantem *Judaus* quidam donaverat, primus edidit.

Quintus & Ultimus est Liber *Toldos Jeschu*, in quo totam vim, nervosque universos ac artus suæ exercuit erga Deum blasphemiarum pater omnis doli ac fraudis Diabolus, horrenda & abominanda mendacia de vita & gestis Messiarum *Ἰεσὺς*, ac Ecclesiarum ejus initiis inter recutitam Gentem disseminans. Istum nefandum Libellum solo Latino idiomate Part. II. c. 8. pugionis sui primus inseruit *Raymundus Martini* circa finem seculi a nato Christo XIII. Inde haut multo post *Porchetus Salvaticus* Monachus Carthusianus in suam adversus Judæos commentationem transcripsit. *Lutherus* denique ex *Porcheto* eundem Germanicum fecit, in cujus Tomo IIX Jenensi comparet. Hebraicum tandem Exemplar, quo hætenus eruditus orbis caruit, magno labore summoque pretio sibi comparatum hic evulgavit *Wagenseilius*. Qui præterea ad hos quinque Libros jam recensitos, *Interpretationes Latinas* exquisitissimas adjecit, & sedulam solidamque *Confutationem*, tum *Carminis R. Lipmanni*, tum *Libri Toldos Jeschu*



concinnavit. In *Præfatione* autem totius voluminis longe doctissima lectuque dignissima *rationes*, quæ ipsi ad hos libros evulgandos impulerint, gravissimo stylo exposuit, multa simul inspergens aliqui parum in vulgus nota, de modo, quem *Tribunal Romanum in Librorum censura & proscriptione observare solet*, de *Talmude Judeorum*, de *Conversionis eorundem negotio feliciter & cum successu a Christianis tractando*, deque hujus generis aliis pluribus.

In fine voluminis accedit *Mantissa de LXX Hebdomadibus Danielis adversus Johannis Marshami Equitis Aurati Angli novam earundem interpretationem*, quæ in Libro, qui *Canon Chronicus* inscribitur, ac *Londini* primum anno 1672 editus, & postea *Lipsiæ*, non sine præfatione tamen, ut alia, ita & hoc paradoxum notante, a. 1676 recusus est, orbi Christiano vult persuadere, finem septuaginta illarum Hebdomadum haut sane proprie ad Christum, sed ad Antiochum Epiphanem attinere, atque hunc vere significare omne illud vaticinium. Cujus novæ interpretationis accuratum examen instituens *Noster* in illa *Mantissa*, totius Christianæ Ecclesiæ, quæ est, quæ ullis unquam seculis fuit, causam mascule defendit, & *Classici Spiritus S. vaticinii*, quo pro columna & firmamento Ecclesia semper usa est, autoritatem egregie contra omnia machinamenta *Marshami* tuetur.

JOB I LUDOLPHI

*Alias LEUTHOLF Dieti, HISTORIA  
Æthiopica, sive brevis & succincta Descriptio  
Regni Habessinorum, quod vulgo male Presbyteri Jo-*  
*hannis vocatur.*

Francof. ad Mœnum. A. 1681. fol.

**M**agnam sane operam & curam *Historiæ Æthiopiæ seu Regni Habessinorum* condendæ insumpsit *Vir Nobilissimus & Linguarum Exoticarum callentissimus Dn. Jobus Ludolphus S. Cæsareæ Majestati*, ut & *Seren. Electori Palatino a Consiliis*, & hoc tempore *Ser. Ducis Saxo-Vinariensis ad Convantum Francofartensem Legatus*. Nam quicquid de nominatæ gentis notitia haberi hæcenus potuit, id magno ipse studio, nec minori sumptu tandem collegit, convenient-



venientique post digessit ordine; præ aliis tamen multum passim tum Patrum Societatis Jesu, qui sibi Sedique Romanæ Regnum illud aliquot annis obnoxium habuerunt, Relationibus annuis, compositæque ex iis a P. *Balth. Tellezio* sermone Lusitano Historiæ Æthiopicæ; tum Habessinî cujusdam exulis *Gregorii*, quo Romæ primum, post & in Germania longo tempore familiariter fuit usus, narrationibus tribuens.

Totum opus libris quatuor constat. Quorum primum ab *Ety-mologia* ipsius nominis, quo Abyssinî vocantur, seu rectius Habessinî, auspicatur, illudque ab Arabica voce *Habes*, mixturam seu colluvionem gentium denotante derivat, Habessenis ipsis hanc ob causam exosum. Inde fitum Regni, & cœli illud ambientis solique genium, provincias, altissimos montes, flumina, metalla, varii & rari generis animalia, ac plantas describit; novas etiam easque accuratiores Tabulas Geographicas pollicitus. Inter flumina *Nilus* eminent, de cujus fontibus, Antiquitati tamdiu sollicitè quæsitis, ac in Habessinîa tandem Patrum Societatis Jesu solertia detectis, cursu item, & duobus alveis, quorum sinistrum *Nigrin* fluvium esse pro comperto habet, curate agit: ac num diverti ab Habessinîs Nilus, ne in Ægyptum fluat, sed in mare Rubrum exoneretur, possit, quod multis creditum Tellezîus negaverat, non perfunctorie disquirit. Inter herbas Regionis illius ob vim alexipharmacam memorabilis ea est, quam *Affazoe* vocant. Nam tanta ejus contra venenum efficacia perhibetur, ut umbra etiam illius stuporem viperis inducat, possitque serpentes & hydros impune tollere & manibus tractare, qui radicem herbæ illius comederit. Ex quo argumentum ducitur, non alio olim, quam hujus aut similis herbæ remedio Pyllos, decantatissimam Africæ gentem, contra serpentum morsus fuisse uss.

Libro secundo Regum Æthiopiæ Historiam, Regnatricem Domum, formam regiminis, ac cætera, quæ Politicæ inquisitionis sunt, prosequitur. Et antiquitate quidem originis Principes orbis universos Habessinî Reges superant, si, quod jactant, ab ipso *Salomone* genus ducunt. Reginam enim Sabæ, quam Hierosolymam *Salomonem* salutatum venisse sacræ literæ testantur, ex Salomone filium *Menitebecum*, Habessinîæ post Regem, suscepisse, illiusque posteros ad annum usque 960 a Christo nato continua serie regnasse: Tum



vero Familiam *Zagam* invasisse Regnum, & trecentis ac quadraginta annis tenuisse: ast circa annum Christi 1300 *Salomonaam* Familiam Regno restitutam per *Icon-Amlacum* fuisse, longo sed ambiguo commento tradunt. Quæ uti sunt incerta, sic facile fidem facit Auctor, potentiam illorum Regum olim formidandam exteris fuisse; etsi non dissimulat, eam *Adelensium* primum bellis, post vicinorum *Gallanorum* vi, ac intestinis denique dissensionibus adeo fractam, ut hoc tempore *Habessiniam* quis in ipsa *Habessinia* vix invenerit.

Cæterum, tradente Ludolpho, Despotico Reges imperio in subditos utuntur; nec proprii quicquam privati, paucissimos si exceperis, habent, sed fundi omnes atque prædia Regis esse, ac precario a subditis possideri censentur. Reditus tamen Regi pro Regni amplitudine non adeo magni sunt, nec in pecunia numerata, sed in proventibus Regionum naturalibus consistunt. Aulæ splendor minime ad formam Europæorum. Ne palatia quidem Reges superioribus temporibus habuere, tentoriis contenti; primusque Regi domum Europæo more hoc nostro Seculo P. *Petrus Pays*, *Gorgora* in peninsula quadam lacus *Tzanici*, ubi hybernare Rex consueverat, extruxisse memoratur. Mensæ Regiæ apparatus nullo luxu: non orbibus, non cultris, non cochlearibus appositis, imo ne salino quidem. At in eo tamen supervacaneam majestatis curam mireris, quod Principes non ipsi cibum ori admovere sustinent, sed per famulos sibi in os ingeri ac inferciri, velut alites apud nos aves saginantur, curant. Unum superest, quod, etsi singula attingi non patitur instituti ratio, prætereundum tamen non fuit: remedium per quod regnatricis *Domus* concordia apud *Habessinos* longo tempore stetit. Scilicet ne quæ turbæ dari ab illis possent, qui sanguinis jure tumidi rapere quam expectare imperium malunt, Reges *Habessini* olim filios suos, quamprimum res novas moliri per ætatem viderentur posse, in rupem quandam relegare, ac arcta in custodia asservare, a turbulentorum hominum commercio remotos, ac suo tempore & loco e rupe illa ad Regnum prodituros, inter Arcana Status habuere. Quem morem ex eunte demum superiore seculo *Naodius* Rex, velut immitem, sed magno Regni, ut Auctor noster censet, malo abrogavit.

*Liber tertius* res Ecclesiasticas *Habessinorum* complectitur. Ad  
Christia-



Christianam eos religionem, *Frumentii* opera, *S. Athanasii* Alexandrini Patriarchæ temporibus conversos, Habessinorum pariter, ac Græcorum Latinorumque Scriptorum auctoritate facile probatur; nec immerito ab Auctore *Cedrenus* & *Nicephorus Callistus* erroris arguuntur, conversionem Habessinorum sub *Justiniano* demum Imperatore factam arbitrati. A Catholica Ecclesia secessionem occasione Concilii Chalcedonensis, quod hodieque damnant & convitiantur, fecere, Jacobitarum Patriarcham spretis Melchitis secuti. Itaque Alexandrinæ Ecclesiæ placitis subscripserunt, neque ex illo tempore ad præsens usque seculum a Majorum religione deflexerunt. Eo vero ineunte, cum Societatis Jesu Patres in Habessiniam, ut Romanæ eam Ecclesiæ subicerent, magno numero venissent, scissi fuere in partes, Alexandrinam aliis, aliis Romanam religionem sectantibus, gravissimisque inde bellis civilibus agitati; donec ad extremum, pulsis Regno Jesuitis, avita apud illos religio prævaluit. Ejus vero ritus si spectemus, derivantur illi partim a Judæis, ut circumcisio, abstinencia a carne suilla, aliaque: partim a moribus antiquæ Ecclesiæ, ut vita aëtica, etsi hoc tempore valde soluta: partim ab Ecclesia Romana, ut oratio pro defunctis, ac sanctorum, præcipue B. Mariæ virginis, invocatio. At in aliis doctrinæ capitibus a Romana Ecclesia multum Habessini dissident. Nam ut alia taceam, nec primatum Episcopo Romano Oecumenicum concedunt, neque communionem, ut vocant, sub una probant, negantque cum Græcis omnibus Spiritum Sanctum a Filio procedere. Quæ omnia diligentissimo studio ab Auctore uberius explicantur.

Quartus liber rebus Habessinorum privatis describendis occupatur, eo brevior, quo magis & res literaria, & commercia, atque opificia sunt apud Habessenos tenuia. Neque plura nos iis, quæ excerpere ex doctissimo opere visum fuit, addimus; nisi quod veniam nobis daturum Nobilissimum Dn. Auctorem speramus, si promissi illum admoneamus, publicoque adeo rogemus nomine, ne uberioribus, quos pollicitus est, commentariis carere diutius Literatum Orbem patiatur.



**LE GRAND DICTIONNAIRE HISTORIQUE, ou Le Melange curieux de l' Histoire Sacrée & profane. Par M. Louys Moreri, Prêtre, Docteur en Theologie.**

a Lyon. M DC LXXXI.

**Magnum Dictionarium Historicum, seu Sacrae & Profanae Historiae curiosa Permissio, Auctore Ludovico Moreri, Presbytero, Theologiae Doctore. Lugduni M DC LXXXI. in fol. 2. voll.**

**L**exica Historica componere aggressi multi sunt: ast palmam omnibus vasto hoc opere diligentissimus Auctor eripuit. Utrique accuratum aequè ac absolutum Dictionarium Historicum lucem habetenus non adspexit; quodque mireris, annorum non ita multorum industria illud ab Auctore confectum est. Nam anno ætatis suæ trigésimo septimo fati concessit, brevis vitæ luculento hoc illustri- que monumento relicto. Continentur autem eo, usitato Lexico- graphis ordine.

Vitæ Patriarcharum, Judicum, & Regum Veteris Testamenti; Summorum Ecclesiæ Pontificum; Patrum Sanctorum & Doctorum Orthodoxorum, Episcoporum quatuor Ecclesiarum Patriarchalium, Cardinalium, Prælatorum celebrium, & Hæresiarcharum: Vitæ item, Imperatorum Romanorum, Græcorum, Germanorum, Christianæ, paganae, Mahomedanae religionis; Regum, Principum illustrium, & Imperatorum bellicorum; Auctorum Græcorum & Latinorum, veterum aequè ac recentiorum; Philosophorum, Inventorum artium, ac aliorum cujuscunque professionis, eruditione, scriptis, aut actione quadam speciosa illustrium: Nec non Libri paulo majoris momenti ab Auctoribus editi: Opiniones singulares Philosophorum; & potissima dogmata Hæresiarcharum. Porro Descriptio Statuum, Imperiorum, Regnorum, Provinciæ, Urbium, Insularum, Montium, ac fluminum, in veteri ac nova Geographia occurrentium; ubi regionum fines, situs, ac qualitates, populorum vero mores, consuetudines, Imperium civile, ac Religio exacte referuntur: Quin & Historia Conciliorum generalium & particularium, Synodorum, Conciliabulorum,

&



& aliorum conventuum Ecclesiasticorum, Descriptioni urbium, in quibus celebrata fuere, passim inserta: Item nomen, fundatio, ac propagatio Religiosorum & Militarium Ordinum, Fundatorum vita, Genealogiæ, & actiones memorabiles plurium Familiarum illustrium: Historia denique Fabulosa Deorum, & Heroum, ex antiquitate gentili.

Cuncta vero observationibus & Dissertationibus eruditis exornantur, tum pro explicandis difficultatibus Chronologicis, tum pro decidendis controversiis Historicis; quæque omnium maxime placeat, diligenti ubivis studio Auctores, iique selectissimi allegantur, quorum fide singula tradita sunt, quosque consulere possunt, qui unum alterumve uberius edoceri desiderant.

## BALTHASARIS STOLBERGI,

*P. Witteb.*

*De Solæcismis & Barbarismis Græcæ Novi Fœderis Dictioni falso tributis, ut & de Cilicisimis aliisque a D. Paulo nove usurpatis, Exercitationes VII. quibus varia Scripturæ*

*S. Nov. Testam. loca explicantur &*

*illustrantur.*

*Wittebergæ A. M. DC. LXXXI. in 4.*

Ullm de indole styli N. Testamenti, ejusque puritate, varii protestent commentarii, tum illud quoque in vulgus notum est, alios post *Erásnum* viros doctos inventos esse, qui ejusdem dictioni Græcæ Solæcismos & Barbarismos tribuerent. Horum sententia cum nec solidæ eruditionis gravitate subnitatur, nec utilitatis ac ædificationis quidquam habeat, inter alios eam nuper impugnandam sibi sumisit vir Græcæ doctissimus, *Balthasar Stolbergius Græc. liter. in Academia Wittebergensi Professor clarissimus*. Qui dum aliquot illustriora N. Testamenti loca, ab hac profana cavillatione liberat, simul in *Dissertatione sexta Hieronymi sententiam D. Paulo Cilicisimos tribuentis examinat, qua occasione dicta Apostoli Coloss. II. 18. Rom. VI. 19. 2. Cor. XI. 9. 1. Cor. IV. 3. illustrantur.*



## TELLURIS THEORIA SACRA.

*Orbis nostri Originem & mutationes generales, quas aut jam subiit, aut olim subiturus est, complectens. Libri duo priores de Diluvio, & Paradiso.*

Londini MDCLXXI. in 4.

**A**utor operis, docente Epistola dedicatoria, est *T. Burnetius*, Scrip-  
tor Anglus; qui supra vulgus hominum philosophaturus, &  
quantum in ornando argumento, utut paradoxo, valeat, ostensurus, om-  
nes, sumto a primævo Chao tenerisque rerum principiis exordio,  
naturæ motus & renovationes ad earundem rerum exitum supremum  
persequi in hac *Theoria* proposuit. *Sacram* appellavit, quod non  
communem telluris Physiologiam, sed majores mundi vicissitudines,  
quarum Scriptura sacra meminit, respiciat: alibi, *Historiam Naturalem*  
*nascentis & denascentis mundi.*

Tametsi vero duplicis generis mutationes, quas terrarum orbis  
videlicet aut jam subiit, aut olim subiturus est, promittat; in duobus  
tamen hisce libris non nisi de primo mutationum genere, quo *Dilu-*  
*vium*, & *Paradisum* retulit, egisse deprehenditur: reliquo, hodiernæ  
terræ & compagis mundanæ conflagrationem, ultimamque mundi fa-  
ciem quod spectat, peculiarem adhuc librum destinavit: & de Diluvio  
quidem prius agere, quam de Paradiso, voluit, quod ordo probandi  
facilius in sua sententia procedat a Diluvio ad Paradisum.

*Primo ergo libro*, ubi universalis Cataclysmi rationes sic expo-  
nere aggreditur, ut quomodo factus ille fuerit, a mente humana pos-  
sit comprehendi, hypotheseos (quam firmæ, nos non disputamus) lo-  
co ponit, *Diluvium Universale non contigisse simplici inundatione, aut sola*  
*aquarum redundantia, sed accessisse insuper dissolutionem exterioris tellu-*  
*ris, & subsidentiam in abyssum magnam.* Quatuor ille sectionibus  
constat: in *prima* ipsum non modo operis argumentum explicat,  
sed simul etiam, quo armorum genere susceptam tueri causam velit:  
Divinis nempe monumentis & ratione naturali, seu coelesti & na-  
turali lumine; quanquam tutissimum esse ducat, in materia rerum  
naturalium respicere tantum conclusiones Scripturæ generales, sum-  
mas rerum, & receptissima capita; partes vero, modos, & expli-  
catio-



rationes speciales supplendas esse ex observationibus in ratione, scientiis, & experientia fundatis. Imo rebus naturalibus investigandis qui unice incumbunt, iis in sacrarum literarum interpretatione nihil esse admittendum censet, quod evidenter repugnet rationi & observationibus naturalibus.

Principiis probandi constitutis, Noetici Diluvii historiam ex Sacris repetit, & rationes contra communem explicationem militantes, imo insuperabiles, quas vocat, difficultates adfert, quibus adductum se faterur, ut Diluvium alio modo statueret contigisse. Sex enim aut octo Oceanis mari partim, partim aridæ superfusus opus esse, suo quodam calculo nixus asserit, ut altitudinem maximorum montium mediterraneorum transcendant aquæ: vel, molem aquæ octoduplam totius aquæ in Oceano contentæ necessariam esse, ad inducendum terris diluvium eo modo, quo vulgo intelligi & explicari solet: Tantam autem aquarum vim nusquam in rerum hac natura, neque in regionibus mundi superis & mediis, neque in inferis & subterraneis reperiri posse. Imo si poneretur diluvii tempore adfuisse, an exonerari postea stupenda aquarum mole terra potuerit, dubitat. Eorum denique exceptiones, qui, ut objectis difficultatibus argumentum hoc expediant, vel ad novam aquarum creationem, & annihilationem confugiunt, vel certos diluvio limites ponere, & particulare facere malunt, diluit.

Aliena remota hypothesi ad propriam convertitur, & qua occasione in eam descenderit, quidve generatim alii Autores de dissoluta, fracta, & deperdita terræ forma senserint, *Severianus* nempe in *Hexaemero*, *Postellus* in *Cosmographia*, & ex sacris Scriptoribus *Moses* capite *Genesis* septimo, *divus Petrus* capite tertio *secundæ Epistolæ*, ut & *Petrini* loci autoritate motus *Augustinus* de *Genesis* ad *literam*, fusius exponit.

*Sectione secunda* hujus libri, refutata inter alia hæresi de tellure æterna & ingenita, probat e Scriptura primum, hinc e ratione naturali, & quidem a priori, tellurem primævam, sive quæ primum ex Chaos emerit, 1.) alterius fuisse compagis & formæ ab hodierna: 2.) totam fuisse continentem sine maris hiatu: totam lavem & æqualem, sine montibus: totam denique solidam (usque ad abyssum) sine cavernis: eoque 3.) talem & quæ dissolutioni esset obnoxia, & ex cujus dis-

solu-



soluione oriretur necessario universale diluuium. Quo loco plura de Chaos motibus, & transformationibus successivis, de gyro abyssi, de ovo antiquorum, quod apud *Orpheum, Aristophanem, Plutarchum, Macrobiū* & alios celebratur, quasi per digressionem, adducuntur.

*Tertia* sectione ex hodiernæ telluris forma & facie, & contemplatione cavitatum subterranearum, Oceani, & Montium, tanquam ex Phænomenis quibusdam & effectis, a posteriori ostendit, regionem exteriorem terræ fuisse reipsa disruptam & dissolutam eo modo, quo ex causis antea deduxerat.

*Ultima* denique *sectione*, totius primi libri recapitulationem, cum quibusdam argumentorum spicilegiis, proponit, nec tantum ad ea, quæ opponi explicationibus suis possunt, respondet, sed & eorum explicationes, qui eadem Phænomena ruinis partialibus, terræ motibus, eluvionibus, & subterraneis aquarum attritionibus, vel ignium eruptionibus imputant, refellit. Imo quæ hactenus de terræ dissolutione protulit, ad Planetas etiam & Planetarum maculas, sed non nisi per conjecturam, transfert. Et utinam hac in parte nihil adhiberetur, quod immotum hactenus discursum mentis, e contemplatione divinorum operum, non cœli solius, sed & terræ, immensam Artificis atque Creatoris sapientiam, potentiam, atque bonitatem æstimantis, labefactet & impediat! Utinam telluris elegantiam, & orbis ordinationem atque perfectionem non ex humani alicujus artificis cerebro æstimaret, mensura sane periniqua & admodum fallaci!

*Secundus liber*, qui de Tellure agit Primigenia, & de Paradiso, tribus partibus absolvitur: quarum *prima* præliminaria continet de Phænomenis Paradisi generalibus, & specialibus: *secunda* quæstionem in hoc argumento principalem tractat de Paradisi Loco: *tertia* veterum de Autoris sententiis suffragia collecta sistit. Phænomena Paradisi generalia, id est, quæ reliquis orbis habitabilis cum Paradiso communia, a nostris vero seculis diversa, habuit, primo recitat, & sunt, summa cœli clementia, & æquabilitas in recenti mundo & in Paradiso: animalium ortus: hominum, quia & cæterorum animalium longævitas: egregia fertilitas soli, morumque & vivendi ratio simplex, quoad victum, habitum, cætera: vita denique facilis & beata, quorum tamen durationem inæqualem fuisse notat.

*Dei* monstrat, Phænomena recentia in tellure nostra, ut hodie



die constituitur, neque reperiri posse, neque explicari juxta formam & situm hodierni cœli ac terræ, seu, quod idem est, stante hac rerum compage. Cui contemplationi dum inhæret, simul de vera causa longævitatæ Antediluvianorum: de causis senectutis in genere & brevitatæ hodiernæ vitæ, nec non de machina & constitutione humani corporis, prolixius disserit, eorumque opinionem, qui annorum nomine in hoc calculo, menses, sive annos lunares menstruos volunt intelligi, confutat. Nam ex eadem semper naturæ facie, eodem renore, & perpetua cœli clementia & æqualitate deducendam esse censet originem atque veram rationem longævitatæ antediluvianæ: vitæ nostræ vero brevitatem ab inæquali anni forma & intemperata vi frigoris & caloris corpus alternatim impetentium, provenire. Hinc propriam hypothesein reassumens, ostendere e diverso satagit, ista rerum compage, qualem libro primo jam signavit, admissa, Phænomena memorata omnia repertum ibidem iri, & quæcunque alia de primævo naturæ statu hætenus vel certa ratione, vel historia innotuerunt. Nec tantum hypothesein suam, præsertim de telluris ad solem situ, non obliquo aut inclinato, sed recto, explicat uberius & ad præfens institutum accommodat; sed ab hypothesei *Cartesii*, de orbe parato & omnibus vitæ commodis instructo otiosè in aere per multa secula fluitante, etiam discernit: & quamvis eum habeat pro Philosophorum omnium, qui hætenus floruerunt, principe, aliquot tamen defectibus theoriæ ejus obnoxiam esse, non dissimulat. Objectioni præterea de immodico in tali Sphæra calore, sic occurrit, ut modos adferat varios, quibus temperari solis ille æstus potuerit; causam postea mutati hujus situs ex mutato Centro gravitatæ arcessit.

Phænomenis Paradisi generalibus aquarum contemplationem subjungit, tanquam Phænomenon speciale, nec ortum solum & motum, sed etiam exitum aquarum & fluviorum in primigenia tellure explicat. Pro quibus illustrandis, mox de figura ejusdem terræ agit, non accurate Sphærica, sed ovali & oblonga, deque fluviis, qui statis temporibus inundant. Denique eum Scripturarum dictis hætenus de primi mundi aquis asserta confert, & quæ de constitutione primi mundi ab *Apostolo Petro*: de aquis cœlestibus, de causis Diluvii super-nis, apertisque cœli cataractis: de fluviis Paradisi, nec non de *Iride*, data *Noæ* post diluvium in signum ejus nunquam redituri, a *Mose* profe-



runtur, ordine expendit eo fine, ut suæ inde theoriæ Philosophicæ aliquem cum Sacra historia consensum efficiat.

Preliminarium disquisitio excipit de *Loco* aut regione *Paradisii*, seu argumento hujus libri principali instituta. Postquam enim *Eugubini*, & *Neoteritorum*, in *Mesopotamia*, vel alio *Asiæ* tractu *Paradisum* constituentium, opinionem refellit, propriam sententiam aperit, & situm *Paradisii* in orbe sive hemisphæro non *Boreali*, sed *Australi* (neque enim auferre telluri *Paradisum* voluit, quasi in regionibus aeris, aut in *Luna* quaerendus esset) cum ex inspecta primæva naturæ facie, tum ex nonnullis veterum (quos quatuor classibus distinxit) dogmatis, quæ inde fluxerunt, adstruit: sic tamen, ut non materiam hanc tantum impeditam & vexatissimam, sed & imperfectam ejus cognitionem tandem fateatur.

In postrema libri parte, *Coronidis loco*, Veterum de mundi ortu statuque primævo placita annectit; non in hoc quidem, ut theoriam suam aliorum testimoniis probet; sed ut ingenia aspera & propositorum tenacia, qualia abstractis rationibus difficulter tractari possint, humanioribus argumentis, a consensu gentium, testimoniis veterum, exemplis, & similitudinibus petitis demulceat, animosque in alteram partem nimis propendentes ad æquilibrium reducat. Pro eorum vero numero, quæ tanquam nova & singularia haberi suo in opere possint, postremam partem hanc in quinque articulos distribuit.

Articulo primo suam de *Cosmogonia* sententiam cum *Cosmogoniis* aliorum confert; ac, ne quis clavi ad explicandas *Cosmogonias* Antiquorum necessaria destituatur, notat primo, Antiquorum *Theogoniam* nihil aliud esse, ac *Cosmogoniam*: & eorum *Cosmogoniam* nihil aliud, ac *Geogoniam*: Secundo, Antiquos omnes, qui originem terræ describunt, ex *Chao* rem deducere: Tertio, *Cosmogonias* Antiquorum non stricte & Philosophice explicare aut terræ, aut alterius cujuscunque rei formationem, sed generatim & historice memorare mutationes, quæ advenerunt *Chao*: Quarto, veteribus Philosophis, qui aut *Poetæ* fuerint, aut *Poetarum* simii, res naturales figurate exprimere & saltem adumbrare in more esse positum.

A *Cosmogoniis* ergo profanorum, *Orphei*, *Hesiodi*, *Aristophanis*, *Plutarchi*, *Anaxagoræ*, *Achillis Tatii*, *Empedoclis*, *Parmenidis*, & *Ægyptiorum* exorsus, quam singulorum asserta suæ hypothesei faveant,

olten.



ostendit. Hinc ad divina transit oracula, quidque de ortu mundi prodant, ex *Genesi* *Mosis* proponit, ex *Salomonis Proverbiis*, & ex *Jobo*. Supponit vero, ad Antiquorum etiam Patrum testimonia provocans, neque mundum Angelicum, neque hujus mundi partes & regiones superiores, in mundo Mosaico comprehendi; quippe quæ eidem præxiterint per ignota secula; sed illas tantum naturæ partes, quæ ex terrestri Chao educi potuerunt. Quod ut facilius obtineat, opinionem, quæ omnia propter hominem esse facta asserit, non de toto universo exponit, sed de nostri solius mundi ambitu: Cosmopœciam dein Mosaicam cum primo, tum *secundo capite Geneseos* expressam contemplatur, & ab hac ad illam, quæ a *Salomone*, & *Jobo* memoratur, gradum promovet.

*Secundo articulo*, antiquam doctrinam inter Christianos de sublimi Paradisi loco contemplationi suæ conformem esse probaturus, parum quidem sibi lucis ex *Homero* pollicetur, pensiles Alcinoi hortos recensente: ex *Hesiodo*, Hesperidum hortos ultra Oceanum locante: ex *Platone*, æthereæ cujusdam terræ mentionem faciente; apud Patres tamen, ut & sequioris ævi Doctores Christianos sententiam de sublimi loco Paradisi receptissimam esse, allatis eorundem testimoniis evincit.

*Tertio articulo*, assertam novitatem montium, maris, & insularum non repugnare veterum placitis, duplici ratione, apertis scilicet verbis, & consequentiarum nexu ostendere conatur. Nam eam in rem loca ex *Historia Scholastica*, *Glossa ordinaria in Geneseos septimum*, ex *Alcuino*, *Rabano Mauro*, & ex *Beda* profert; & ex eo, quod mundum antediluvianum *ἄνωθεν ἔγγυ*, sive impluvium dixerint, hunc modum arguit: *Ubi nulla pluvia, ibi nulli montes, ubi nulli montes, ibi nullum mare: ubi nullum mare, ibi nullæ insulæ: igitur, ubi nulla pluvia, ibi nec montes, mare, aut insulæ.*

*Articulo quarto*, quod de figura telluris primæ oblonga & ovata dictum, nec id autoritate veterum destitui, ex eorum suadet sententia, qui sive scaphæ, sive cylindri, sive nucis pineæ formam ei tribuerunt; præterque *Parmenidem*, testes hujus rei citat antiquissimos naturæ mystas ex *Philosophia Orphica*, *Phœnicia*, *Agyptia*, *Persica*, & aliorum. Qua occasione rursus in contemplationem doctrinæ,



næ de Ovo mundano dilabitur, ex ea cum figuram mundi, tum formam internam & modum originis derivans.

*Quinto denique articulo, testimonia veterum, Diogenis, Anaxagoræ, Empedoclis, Leucippi, & Democriti, de mutato telluris situ exhibet; & quod ante hanc mutationem non alium, quam rectum terræ situm, eoque æquabilem totius anni revolutionem, sine veris, æstatis, autumnii, & hyemis vicissitudine, agnoverint, edisserit, totamque suæ hypotheseos cum veterum dogmatis contentionem sic concludit, ut Auctores Antiquos non tanquam iudices a se appellatos, sed velut testes honorarios adductos fuisse, protestetur.*

Totius tandem libri Conclusio Providentiæ Divinæ Systemata Majora & Minora, intuitu mundi ideæ variantis distincta, enumerat; & quid hæcenus in duobus hæc libris præstitum, paucis reperit, quidque sit in tertio sperandum nobis pollicetur.

*De la Guérison des Fievres par le Quin  
Quina,*

i. e.

*De Curatione Februm per Corticem Chinæ  
Chinæ.*

*à Paris, 1680.*

**C**orticis Chinæ Chinæ seu Peruviani usus per 30 circiter annos Europæis cognitus fuit, a nonnullis Practicis commendatus, ab aliis suspectus maxime redditus. Anonymus ergo hic Scriptor, cum observavit, tanto annorum decursu, nihil vel in vegetabilis hujus febrifugi præparatione, vel exhibendi modo, a quopiam immutatum fuisse, nisi quod Medicus quidam Londinensis (*Sydenham in tr. de Morbis acutis*) illud non mox ante paroxysmum, ut hæcenus factum, sed apyrexias potius tempore, propinandum esse, evicerit: asserere non dubitat, si circumstantiæ necessariæ hæcenus accuratius fuissent annotatæ, plus emolumenti ex hoc remedii genere in ægros fuisse redundaturum. Hinc quatuor præcipuis in tractatulo hoc exponenda suscepit, sc. diversas Chinæ Chinæ præparationes, ejus vires atque effectus, modum illa utendi in febribus cunctis, & tandem, quæ ad-

verla-



versariorum objectionibus satisfacere possint. *Primum* quod attinet, varie quidem medicamentum illud, sine virium castratione, præparari posse, faterur; in omnibus tamen compositionibus ab hoc, tanquam basi, potissimam febribus medendi potentiam esse petendam, reliquaque admixta saltem ejus activitatem juvare: adeoque ex his talia seligi, quæ illam non impediunt, ipsum vero corticem in proportionata dosi, de qua inferius, præscribi debere, monet. Quo facto propinari posse ait hoc remedium, vel in forma solida, sc. Boli aut Extracti, vel in liquida, nempe Tincturæ & infusi. In infusis describendis paulo prolixior observatur, parandis vel cum potulentis ordinariis, vel cum decocto hordei aut aqua appropriata, aliquid Centaurii minoris, ligni sassafras, baccarum juniperi, & pro extractione acceleranda, tartari, salis centaurii minoris, aut salis armoniaci addendo: ita tamen, ut quod cum multo factum, ratione fermentationis supervenientis, reliquis præparationibus cunctis anteponat, proximum vero locum vino medicato concedat. *Alterum*, nempe virtutem dicti medicamenti hujusque ætiologiam dum explicare satagit, præliminariter de natura & causa febrium differit, quarum illam ebullitionem massæ sanguinis præternaturalem, hanc non bilem, ut multis visum, sed fermentum acre sive acidum pronunciat. Cum autem cortex ille particulis penetrantibus atque amaricantibus, una cum asperitate leviter adstringente, polleat, vim ejus penetrativam atque incidentem fermentum dissolvere ac dissipare, ac humorum coagulationi resistere, stypticitatem vero moderatam eorundem ebullitionem præternaturalem compescere, simulque partes solidas, quibus fermentum illud aliquid noxæ impresserat, roborare docet. Adeoque concludit, omnium tam continuarum, quam intermittentium, febrium fermentum, utpote unius ejusdemque naturæ, paucis saltem circumstantiis exceptis, hoc remedii genus debellare ac destruere, illud sc. alterando ac naturam in ejus excretionem, per vias modo sensibiles, modo insensibiles, juvando, idque eo potentius, quod reliqua ingredientia commendata corticis febrifugi activitatem intendunt. Nec inutile putat, remedio huic aliquid Laudani opiatum admiscere, præprimis si paroxysmi febres vehementiores fuerint: cum hoc nimiam humorum ac spirituum turgescientiam compescat, ratione sui amaroris febrile fermentum obtundat, ac per sudorem atque insensibilem



bilem transpirationem dissipet. De cætero hoc peculiare quoque Cortici Peruviano testatur, quod potissima febrium symptomata, v. g. inflationes atque tensiones abdominis dolorificas, viscerum infarctus, anorexiam & cruditates ventriculi, alvi fluxus similesque turbas simul cum febre tollat, & quidem hoc pariter ratione suarum superius recensitarum qualitarum. *Tertia* hujus tractatus parte modus hoc medicamine utendi proponitur, ubi, postquam a Venæsectione in plethoricis & in quibus ebullitio sanguinis nimia, ac catharsis, primarum viarum evacuandarum gratia, leniore, initium curationis faciendum esse dixerat, & diætam cuilibet subjecto & febre appropriatam commendarat, pro diversa paroxysmorum vehementia, ac ratione symptomatum, temperamenti, sexus similiumque circumstantiarum medicamenti dosin, assumendi frequentiam, vehiculum &c. mutare jubet. Hinc genuinum & legitimum antifebrilis hujus usum in febribus, tam intermittentibus quam continuis, malignis & que ac symptomaticis, explicat, & quidem, si sub forma vini medicati illud propinetur; licet ad eandem normam cæterarum formularum applicatio disponi valeat. In febribus intermittentibus & harum potius principio, medicamentum hoc non sub initium, sed finem paroxysmi exhibet, nec in hoc ratione destitutus, & quidem partitis vicibus, usque ad ingruentiam subsequæ accessus: repetendo illud singulis apyrexii, donec paroxysmi cessent, quod brevi contingere spondet; ita tamen ut ad minimum corticis drachmæ sex vel uncia una cum dimidia interim in infuso consumantur, hujus vero singulis dosibus uncia quatuor circiter hauriantur, imo, pro recidiva præcavenda, ejus usus per octiduum, & quod excurrit, finita febre, continuetur. In febribus continuis, post universalia pariter præmissa, febrili turgescencia potius aliquantum subsidente, & quidem in minore dosi, Chinam Chinæ, si sc. cum vino infusa fuerit, exhibet: Sin vero cum decocto hordei & absque vino, mox in principio quoque & loco potus ordinarii. In febribus lentis & symptomaticis, nisi hæc inveteratæ admodum & a visceris nobilioris singulari vitio dependeant, eandem, ac in continuis, utendi rationem suggerit, quo nimirum fermentatione aliquomodo sedata facilius postmodum febrim ejusmodi causis mederi liceat. Post febres cum decubitu seu affluxu humorum, v. g. pleuritidem, contra malignas quoque, qua-

cum



rum fermentum acrius & activum tantum magis supponit Autor, singularem etiam hujus specifici efficaciam deprædicat, quatenus non saltem dictum fermentum illud obtundat, sed ad diaphoresin quoque disponat. Post usum denique ejus & febre sublata, purgationes leniores & repetitas commendat, purgantia cum cortice hoc febrifugo combinando. Tandem & quarto objectionibus tribus solennioribus, quas contra usum hujus remedii movent, respondet. Quarum prima, quod hoc nullam evacuationem sensibilem præstet, adeoque nec causam morbificam, nec recidivæ metum, tollat; altera, quod calidius illud sit, & cum calidis, v. g. vino, ut plurimum propinetur, hinc æstum potius febrilem intendat, quam imminuat; tertia, quod ejus usum recidiva crebrius excipiat. De cætero non dubitat Noster, pro aliorum quoque morborum, ab acido fermento emergentium, v. g. affectionis hypochondriacæ, hystericæ, obstructionis lienis, evacuationum solennium suppressionis, medela hoc remedii genus, per experientiam propriam commendare, adeoque ad Experimenta ulteriora, in his similibusque pathematis adornanda, potissimum cum nullum periculum usui hujus corticis subsit, hortatur.

## THOMÆ SYDENHAM M. D. D.

*Epistolæ Responsoriae duæ: 1. de Morbis Epidemicis ab anno 1675 ad 80. 2. de Lue Venerea.*

Londini in 8. an. 1680.

**O**ccasione observationum, circa morborum acutorum, & præsertim Epidemicorum historiam & curationem, ab autore olim editarum, *Robertus Brady*, Med. D. Cantabr. literas ad eundem dedit, in quibus tria postulat. 1. ut, si quæ restent observationes februum annorum nuperrime elapsorum, easdem communicare, 2. usum corticis Indici, circa februum curationem exponere, 3. Rheumatismi citra sanguinis copiosas profusiones curam, explicare velit. Quæstis his in prima Epistola Responsoria satisfacit Autor: & quidem quoad prius istud, observat, anno 1676 morbillos, & hinc exeunte ætate choleram, gravioribus convulsionibus comitatam sævisse, non nisi aucta, & crebrius repetita dosi opiatorum curabilem. an. 78

epi-



epidemice admodum fuisse grassatas febres intermittentes, speciatim tertianas & quotidianas, easque facillime in continuas degenerantes, & loco intermissionis, saltem remittentes: anno 1679 easdem febres immanissime debacchatas fuisse, donec mense Novembri tussis epidemica, convulsivæ puerorum tussi similis, suborta fuerit, per V.S. & Catharsin repetitam, ac Vesicatorii ad nucham applicationem, profligabilis. Quoad quæsitum alterum febribus istis intermittentibus quibusvis, etiam continuis redditis, ceu probatissimum convenire remedium asserit Corticem istum Peravianum: argumenta, ob quæ quibusdam male audiat, ceu vana rejicit: & ex eo, quod minus oportune ægro ingeratur, nec sufficiente dosi propinetur, quicquid cortici imputatur, accidere asserit. Unde non ante paroxysmos, more vulgari, sed post eosdem, atque adeo diebus vacuis, sedulo, & aucta insigniter dosi exhibendum eundem monet. Quoad 3 denique, Rheumatissimum loco V. S. diætâ simplici admodum refrigerante, & medioeriter nutriente, æque feliciter profligari posse, speciatim sero lactis, usu ejus per aliquot dies continuato, & quidem in subjectis junioribus, macilentis, & diætâ minus lauta utentibus, affirmat, id quod observatione notabili in pleniorum rei fidem confirmat.

Cum porro autor simile opus de morbis chronicis promississet, hujus promissi memoriam ipsi refricuit *Henric. Patman* D. Med. missa ad eum epistola, & ut in arrhabonem reliquorum Luis venereæ curationem explicaret, ab eo petiit. Satisfacit huic Autor in Epist. II, & præmissis quibusdam de ejus origine & propagatione, ipsam curandi rationem succinctam & perspicuam, facillimamque suggerit. Quoad originem, arbitratur, lues hanc esse morbum endemicum regioni cuidam Nigritarum *Guinea* conterminorum, a cujus incolis, ut sibi pro mancipiis inservirent, emptis Hispani infecti, primi morbum in Europam intulerint. Propagationis rationem facit duplicem, per generationem & per contactum mollioris cujusdam partis, qui maxime fiat in coitu. Attamen & nutrices ab infantibus inquinari affirmat, & ipsos infantes, præ adultis, ob laxiorem & rariorem corporis habitum facilius infici, adeo ut simplex infantis eum infecto concubitus, illum contagio contaminare valeat. Hinc progressum luis juxta symptomatum seriem persequitur, & tandem curan-



curandi rationem duplicem docet: 1. quando adhuc intra gonorrhœæ virulentæ terminos consistit. 2. quando ulteriori progressu, totum jam corpus occupavit. Gonorrhœæ curam principaliter per cathartica, eaque diutius continuata instituit, quæ inter, pervicaciori in malo, turbidè minerale ad gr. viij extollit. Ipsam vero luem, altius ubi intra corpus penetravit, per salivationem cum hydrargyro aggreditur, ceu unicam extirpandi hujus morbi rationem: ut ut Mercurium, non secus ac decocta lignorum, non vi specifica sive alterativa simpliciter, sed saltem communi evacuativa, hic prodesse asserat. Provocat eam litu simplici ex axung. porcina cum Mercurio vivo, & debitum ejusdem regimen, si forsàn hypercatharsis superveniat, aut salivatio minus procedat, aut hæc excedat, &c. una subjungit.

JOH. GEORG. GREISELII, D.  
TRACTATUS MEDICUS, DE CURA  
*Lactis in Arthritide.*

Budissin. 12. Anno M DC LXXXI.

Cum scandalum Medicorum Podagra audire soleat, siquidem teo-  
eorundem moliminibus contumaciter nihilominus reluctatur, posthabitis generosioribus ac fortioribus Pharmacis, ad mitiora Dietetica auxilia accessum facere Medici nonnulli instituerunt. Hæc inter Lactea Diæta primatum obtinet, de qua rite in Podagra administranda Autor hujus scripti tractat: lactis naturam primum explicando, & ejusdem pro Podagra debellanda usum, tam rationibus illustrando, quam exemplis confirmando. Specialis contentorum enarratio, ex priori editione desumpta, videatur in Miscell. Acad. Nat. Cur. anno 1. obs. 141. p. 312.

EHRENFRIIDI HAGENDORNII  
CYNOSBATOLOGIA, ad NORMAM  
*Academiae Natura-Curiosorum adornata.*

Jenæ 1681. in 8.

Idem hujus tractatus autor est, qui ante triennium circiter de Terra Catecha sive Japonica scripsit. Præsentem materiam ita tractat, ut post Onomatologiam Cynosbati, ejus Physiologiam seu vegetandi



getandi rationem tradat: & quidem tam in genere, ex hypothesi Dn. Grew, ubi de forma, loco natali, communi æque ac proprio sive specialiori, de ejus speciebus & longævitate differit; quam in specie i.e. in partibus ejus singulis, sc. in radice, trunco, foliis, floribus, baccis, arillis, lanugine, spongiis, harumque vermiculis. Occasione radicis hujusque succi nutritii, qui per hujus orificia frutici communicatur, quomodo dispensatio ejus contingat, disquirat, partimque functionem, partim pororum habitudinem, partim pulsionem, cum solis ærisque motu admittit.

In florum antheris quod observatur, alcohol coloris crocei sulphur vegetabile pronunciat, hujusque occasione alcohol liliorum alborum in urinæ suppressione, & summitatum pini in phthisi magnarum virium perhibet.

Dum de arillis sive acinis agit, hæc elychnii flammæ expositis, ratione medullæ oleaginosa ignem promptissime concipere, & in flammam cœruleam se diffundere, propria observatione testatur.

Lanuginem, quæ arillos ipsamque baccarum pulpam crinosa veste obvelat ac succingit, ubi considerat, qua ratione cuti pruriturum, linguæ vero saporem diutius inhærentem hancque vellicantem inferat, quærit, ac utrumque a fibrillarum ejus textura acuminata seu harum cuspidulis dependere suspicatur. Hinc de natura Moxæ, Lanuginis illius Japonicæ, cujus usum causticum in Podagra curanda alias deprædicant, differit, simulque huic succedaneum quoddam ex gossipio nitrato producit.

Spongiæ Cynosbati muscum quendam comosum vocat, in cujus meditullio callosa & cavernosa substantia contineatur, verminosa certa progeniei receptaculum. Alveolos hujus meditullii ovula putat, in quibus, tanquam matrice, vermiculi illi generentur, quorum formam per microscopium observatam ac figuris expressam describit, ac ovulorum illorum ortum rimatur. Vermiculos hos per tempus hybernum intra alveolos suos latitare, vernoque demum, postquam in musculas seu cantharidulas abierint, eosdem, hæcenus quidem præduros, nunc vero per nives & pluvias friabiliores redditos, erodere atque effringere, docet.

Quibus absolutis præparata pharmaceutica cynosbati hujusque partium recenset, & quidem tam usualium, quam singularium



& horum conficiendorum modos describit. Hinc ejusdem Cynosbati usum therapeuticum sive medicum, ac tandem œconomicum tradit.

## PHILOSOPHIA NATURALIS,

*Auctore WOLFRADO SENGUERDO,*

*Philosophiæ Professore.*

Lugdun. Batavor. anno 1681. in 4.

**A**uctor Prælectiones suas Physicas in Academia Lugduni Batavorum anno 1680 habitas, pluribusque Experimentis non exilii pretio comparatis illustratas, in compendium hoc redegit. Ipse nulli sectæ addictus, inter Cartesianos & Democriteos modernos medius, hypotheses ad effectus naturales demonstrandos ingeniose accommodavit.

Parte I. de Principiis & Affectionibus generalibus Corporum agens, inter cæteras demonstrationes, duas memorabiles habet. Una ostendit causam arctissimæ connexionis hemisphæriorum multa vi & pondere indissolubilis, quam magna cum verisimilitudine ingeniosi viri nuper gravitati aut pressioni aeris adscripserunt, esse impeditum circulum & successione corporum, qualis in omni motu datur. (p. 45) Altera probat liquores ascendere descendereque, vel etiam harere in tubis retortis, non ex aeris pressione, quam iidem allegant recentes Philosophi, quoniam liquorum per tubum retortum motus procedit, ubi nulla datur aeris pressio, sed ipsam gravitatem liquorum efficere phænomena (p. 61.)

Parte II. de Mundo & Situ Corporum ac de Corporibus cœlestibus in specie, Systema Tychonicum amplectitur. Cometas propria & nativa lucere luce opinatur, ex cœlesti substantia genitos; modos generationis & desitionis varios speculatur (p. 149.)

Parte III. de Corporibus sublunaribus vita carentibus tractans, Aeris gravitatem & vim elasticam repetitis experimentis nuper repertis confirmat, meteororumque generationem explicat. Dein Globum Terraqueum considerat, ejusque partes præcipuas, Aquam, Ignem & Terram cum corporibus terrestribus, quæ vulgo mineralia vocant,



& singula quidem hæc tum quoad internam constitutionem, tum quoad affectiones suas expendit.

Parte IV. de viventibus, in Plantas & Animalia distinctis, ostendit, ut ad Plantarum productionem requirantur particulæ majores aereæ, quibus deficientibus semina non pullulat; ut plantæ primo erumpant ex semine veluti ovo quodam; ut accrescant & ramulos forment; ut flores, fructus & semina proferant; ut per radicem ramulorum in terram inflexione, eorum a matrice separatione & terræ impositione, suctione, insitione, oculatione aliterque multiplicentur.

Tandem de Animalium differit semine, Generatione, Respiratione (nec aquatilibus prorsus deneganda) Fame & Siti, Nutritione & Accretione, Motu, Sensibus.

*NEPOSSAXONIC, (der Sächsische Nepos.)*  
A JO. GEORGIO WILCKIO compositus.

Lipsiæ ap. Joh. Frideric. Gleditsch, A. 1682. in 8.

**E**T si operæ pretium facturus sit non leve, qui Serenissimæ Domus Saxonicæ res illustres, iusto ordine ex diversis scriptorum monumentis collectas, in unum historię corpus redigere instituat; tamen etiam eorum opera non contemnenda est, qui ob alias causas, diversas illius historię partes, insuper habita temporis ratione, in usum juventutis exponere aggressi sunt. Id quod fecit nuperrime JOH. GEORGIUS WILCKIUS, *Illustris Scholæ Misnenensis Rector, vir Clarissimus*. Ipse enim, ut una opera pubem Scholasticam assuefaceret puriori Latinitatis sermoni, & simul Heroum Saxoniorum illustri notitia eandem imbueret, singulari cura & studio *Nepotem Saxonicum*, Germanico idiomate composuit. In quo juxta bonæ imitationis regulas ostendit, ut memorabilia inclutæ gentis Saxonicæ exempla, pura ac tersa Æmilii Probi seu Cornelii Nepotis parafsi describi, atque simul discantibus in Schola, historia Saxonica familiaris reddi queat. Quod genus imitationis ut virile omnino est; ita Autor doctissimus librum hunc non dubitavit illustri quasi antepagmento ornare; orationem puta panegyricam ad Serenissimos Duces



ces Sax. Juventutis Principes augustæ spei præmissam. Qua multa  
*ἀξιωματικόν* de Heroibus Saxonis commemorat, atque oratorum  
 more illustrat.

## VOYAGE d'ITALIE CURIEUX ET

*Nouveau. a Lyon. 12.*

Iter Italicum novo & accurato studio adornatum.

Lugduni 1681.

**A**uctorem hujus libelli Præfatio indicat esse *Huguetanum* Lugdunen-  
 sem advocatum: qui e peregrinatione Italica redux, regionum,  
 urbium, portuum, hortorum, monumentorum & aliarum observatu  
 dignarum rerum historiam, prout quævis se oculis ipsius obtulit, in li-  
 teras misit, & quædam ab aliis non observata exhibuit. Quibus *Jac.*  
*Sponius* Med. Doctor Lugdunensis, vir celeberrimus, duas adjecit ap-  
 pendices: quarum altera catalogum palatiorum, ædium sacrarum,  
 vinearum, bibliothecarum, pinacothecarum, & hujusmodi aliarum,  
 quæ hodie Romæ visuntur, præstantissimarum rerum, clarorum item  
 eruditione virorum, qui ibidem hodie vivunt, recensum exponit; al-  
 tera, universæ Italiae præstantium virorum, qui doctrina aut artificii  
 inclaruerunt, & vel hodiernum vivunt, vel paucos ante annos diem  
 suum obierunt, conspectum exhibet: quem maximam partem e *Gre-*  
*gorii Leti Italia regnante* petiit.

## TRAITE DE L'ORIGINE DES NOMS

*& des surnoms, par Messire Gilles Andre de La Roque.*

Tractatus de origine nominū & cognominum,  
 auctore G. A. Roquo. a Paris 12. 1681.

**H**æc pars est majoris Operis, quod molitus est autor *de Insignibus*  
*gentilitiis*, quod trecentis capitibus absolvi in Præfatione indicat.  
 Nimirum quum ad artem explicandorum insignium, quam *Heraldi-*  
*cam* vocant, cum primis pertineat intelligere rationem nominum &  
 cognominum, eam in libello hoc persequi propositum sibi habuit: si-  
 quidem diversitatem eorum, proprietates, mutationesque tam apud  
 Veteres quam hodie apud Gallos, Hispanos, Anglos, Germanos, Polo-  
 nos, Suecos, Danos, Italos, aliasq; gentes, exponit: Ordinum item seu  
 Socie-



Societatum illustrium, tam Ecclesiasticarum quam Secularium, ortus & autores recenset; & alia quæ eo spectant ex historia prisca & hodierna illustrat, variasque jucundas, quæ circa nominum vel impositionem, vel expositionem, vel mutationem oriuntur, quæstiones tractat.

## SOMNIA QUINQUAGINTA FR.

*Macedo, in Itinerario S. Augustini post baptismum Mediolano Romam: excutiebat levi brachio P. Fulgentius Fosseus Augustinianus S. Theol. Prof. ad Reverendissimum ac Sapientissimum Patrem D. Joannem Mabillon Congreg.*

*S. Mauri, Ord. s. Benedicti, Lugduni Batav. 4.*

**E**Miserat in publicum de *Incarnationis* Mysterio opus Franc. Macedo, adjecta ad calcem prolixiori disputatione *contra monachatum S. Augustini*, cum Appendice *Itinerarii Augustiniani*. In quo cum asserat, Augustinum illico, postquam susceperat baptismum, anno ætatis trigésimo tertio, Mediolano Romam profectum, nec Centum cellis commoratum fuisse, & natum A. 355, baptizatum A. 388, mortuum A. 431, aliaque complura de Augustino ejusque matre, baptismo, Episcopatu &c asserat, Fosseus refellit omnia, & somnia esse ex eburnea Pennoti *Historia Tripartita* porta quæ prodierint, confirmat. Titulus locum impressionis Lugdunum Batavorum profert, sed typus indicat Parisiis libellum hunc fuisse excusum.

## EXCERPTUM EX EPHEMERIDIBUS ERUDITORUM PARIENSIBUS.

## NOUVELLE CONSTRUCTION DES

*Equations completes de deux Dimensions,*

*par M. l' Abbé de CateLAN.*

i. e.

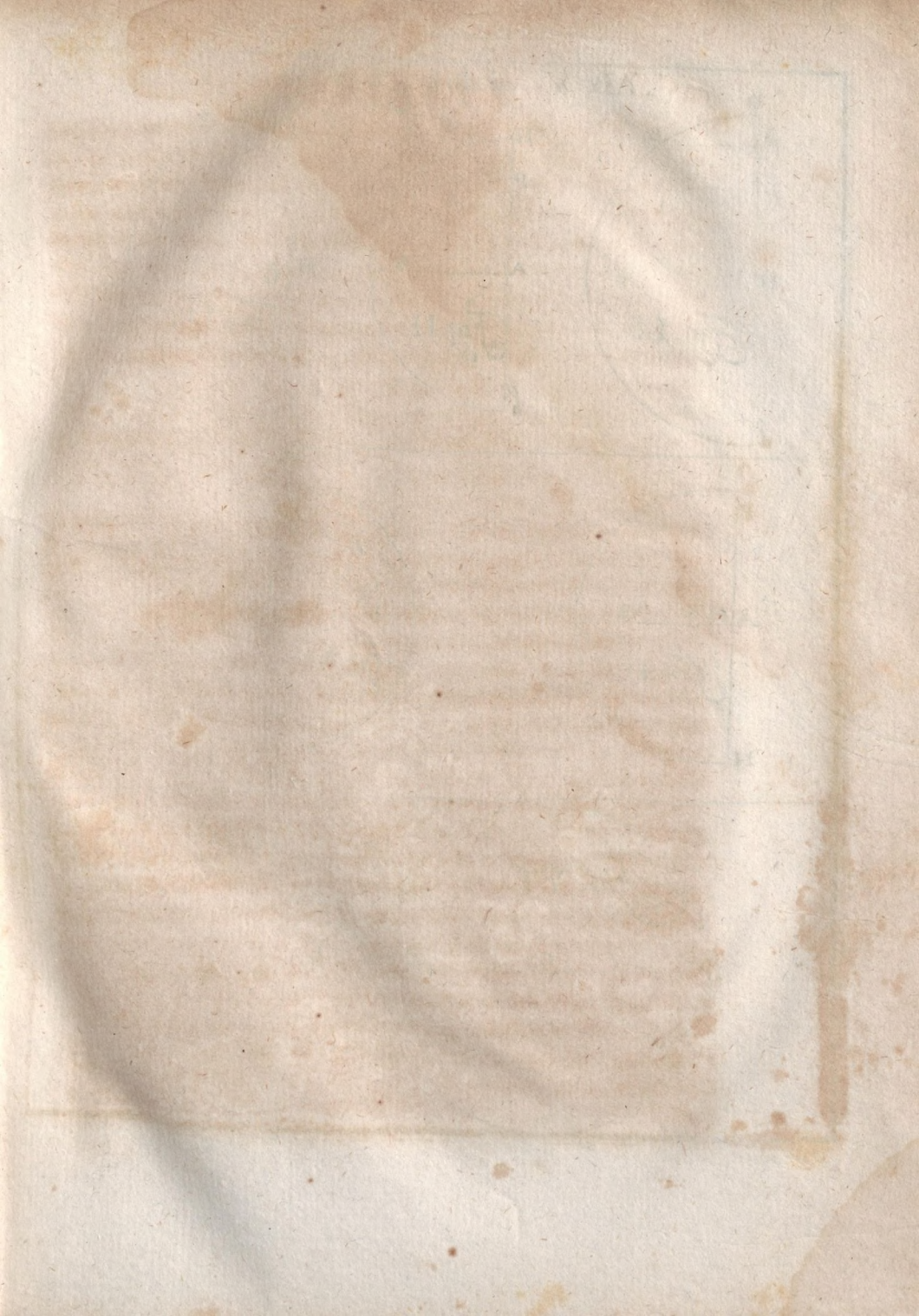
Nova Constructio *Æquationum completarum duarum Dimensionum*, per Dn. Abbatem CateLANum.

*Ex Diario XXVII. I. Dec. 1681.*

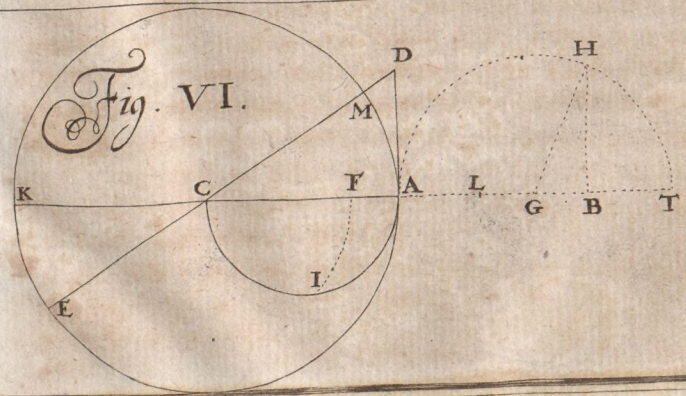
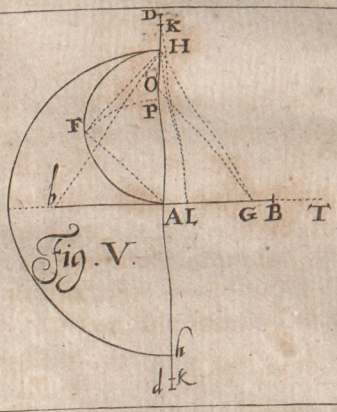
**P**roponit hic Autor sequentem novam Constructionem completarum *Æquationum*, duarum dimensionum, quam simpliciorẽ & generaliorẽ Cartesiana profitetur.

Omnes











Omnēs *Æquationes* duarum dimensionum ad quatuor species reducuntur, duabus formulis generalibus,  $yy$  aut  $by=Zz$   $\mp$   $az$ , &  $yy$  aut  $by=az=zz$ , comprehensas, quas idem Autor hoc modo construit: *Fig. I. II. III. IV.*  
 Ductis duabus lineis rectis indefinitis, BC & DE, (juxta *Schema Ephemeridum*: in *Figuris* autem adjectis sufficiat lineas AB, AH, acceptas esse; BC enim & DE, nec commodum exhibere, nec necessarium visum fuit) in puncto A se interfecantibus, in una harum, ex. gr. DE, ex puncto intersectionis accipit partem AH, æqualem semissi lineæ datæ a, & in altera BC, partem AB, æqualem longitudine ipsi y. Porro si *Æquatio F. I.* sit  $yy$ , pro prima forma, circulum centro H, intervallo HB; & pro secunda, alium centro A & intervallo AH, describit, intra cujus circumferentiam paralleliter transfert lineam AB (ad P: quo factò Radix  $\chi$  pro prima forma (*Fig. I.*) emergit  $\frac{AD}{Ad}$ ; pro secunda, PH, & Ph.)

At quando *Æquatio* est  $by$ : abscissa ex extremitate B, de linea AB, parte BG, æquali datæ lineæ b, quam minimam supponit duarum y & b, differentiam earum GA bifecat in M: post, pro prima forma, factò rectangulo MAHL, centro L, intervallo LB, circulum describit; contra, pro secunda forma, immèdiate centro M intervallo MH, alium describit, intra cujus circumferentiam uti prius (*in Fig. II*) transfert totam AB. *Æquationis* Radix z est perpetuo AD (Ad) in prima forma, & PH (Ph) in secunda, quando linea AB aut y minor est radio AH aut  $\frac{a}{2}$ , alias enim *Problema* est impossibile.

*Demonstratio* hujus fundatur in natura circuli & proprietate chordarum intra circumferentiam se mutuo secantium; unde etiam dependet constructio *Æquationis*  $by$  vel  $yy=zz$ , qui non nisi particularis casus est præcedentis constructionis, & de quo non est facienda regula generalis, quia raro magnitudo  $\frac{a}{2}$   $\mp$   $by$  aut  $yy$ , rectangulum, aut quadrarum perfectum est, nec ad lineam rectam reduci potest, nisi descriptis certis triangulis similibus, quæ constructionem intricatam reddunt.

Huc usq; textus *Diarii Gallici*, cui tamen intra parentheses aliis literis, quæ ad explicanda diagrammata deesse videbantur, adjecimus. Schematisimum vero *Ephemeridum Gallicarum* immutare tantisper & in



in quatuor peculiare distribuere necessum nobis fuit, ut constructioni sua constaret integritas. Nam & binarum formularum Aequationes, nisi immutatis textus literis, duobus diagrammatibus exhibere non licuit; nec litera Exemplaris Gallici mentem Autoris ubiq; exprimebant satis: cum & primo Schemati circulus intervallo HB ductus deesset, & in altero (quod & ipsum circulo ex M, intervallo MH, ducendo, destitutum) recta AB major ipsa AH applicationem redderet impossibilem.

Adjunximus autem Figuram Vtam, qua unica omnes Aequationum memoratarum formulæ comprehenduntur; methodo a laudati Domini Catelani non multum ab simili. In ea

$$\begin{array}{llll}
 \text{AH} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{AH} \\ \text{Ah} \end{array}} \right\} = \frac{a}{2} & \text{AD} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{AD} \\ \text{Ad} \end{array}} \right\} = b\text{H} & \text{AG} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{AG} \\ \text{LB} \end{array}} \right\} = \frac{y \mp b}{2} & \text{FA} = \text{AP} \\
 \text{Ah} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{AH} \\ \text{Ah} \end{array}} \right\} = \frac{a}{2} & & \text{LB} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{AG} \\ \text{LB} \end{array}} \right\} = \frac{y \mp b}{2} & \text{GH} = \text{LK} \\
 \text{AB} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{AB} \\ \text{Ab} \end{array}} \right\} = y & \text{BT} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{BT} \\ \text{GL} \end{array}} \right\} = b & \text{AL} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{AL} \\ \text{GB} \end{array}} \right\} = \frac{y - b}{2} & \text{LH} = \text{GO} \\
 \text{Ab} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{AB} \\ \text{Ab} \end{array}} \right\} = y & & \text{GB} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{AL} \\ \text{GB} \end{array}} \right\} = \frac{y - b}{2} & \text{AK} = \text{Ak} \\
 \text{FH} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{AB} \\ \text{Ab} \end{array}} \right\} = y & & & 
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 \text{Unde si sit} \\
 \text{Aequatio}
 \end{array}
 \left\{ \begin{array}{l}
 yy = zz \mp az \\
 yy = zz \mp az \\
 yy = az \mp zz \\
 by = zz \mp az \\
 by = zz \mp az \\
 by = az \mp zz
 \end{array} \right\} \text{Radix z emergit}
 \left\{ \begin{array}{l}
 \text{HD.} \\
 \text{Hd.} \\
 \text{HP.} \\
 \text{Ph.} \\
 \text{KH.} \\
 \text{Hk.} \\
 \text{HO.} \\
 \text{Oh.}
 \end{array} \right.$$

Huic Fig. Vta Cartesianam subjungimus methodum: cui ne quid circa Aequationes, quarum una pars est by, deesset, media, inter b & y, proportionalis inventionem, quam superfluum duxit Cartesius, adhecimus; ut posita AB=y, & BT=b, BH fiat=AD: Aequationum radicibus, per rectas DM, DE, AF, FK, exhibitis. Hac autem, an Dni Abbatis constructio, simplicior sit, Lectoris esto discernere: nobis, Dominum Catelanum sua, ex cognatione, quam cum solutionibus solidorum per Circulum & Parabalam habet, universalitatis suffragium præ Cartesianam tribuisse, dum Ipse de hac re forte certiora prodat, conjectasse suffecerit.

